

Yksityisteiden kaupunginavustuksiin suunnitellut muutokset v. 2027

Kaupunkirakennelautakunta 14.09.2026
296/00.01.01.00/2026

Toimistoinisinööri: Nurmeksen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkirakennelautakunta päättää yksityisteiden avustusperusteista.

1.1.2019 voimaan tulleen yksityistielain mukaan ” Kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suorittavaksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.”

Yksityistielain mukaan edellytyksenä avustuksen myöntämiselle on, että yksityistien tiekunta on järjestäytynyt ja että järjestäytynyt tiekunta on pitänyt kokouksia yksityistielain 60 §:n mukaisesti vähintään neljän vuoden välein ja tiedot on ilmoitettu maanmittauslaitoksen yksityistierekisteriin sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmään (Digiroad). Kaikilla yksityisteillä ei kuitenkaan ole mahdollista järjestäytyä tai liittyä toiseen tiekuntaan. Tällaisia teitä ovat yleensä kiinteistön omat tiet tai sopimustiet, joihin ei sovelleta yksityistielakia. Nämä esitetään otettavaksi mukaan avustettaviin teihin jäljempänä mainituin ehdoin.

ELY-keskuksien yksityisteiden avustuspäärahat perusparannettaviin yksityisteihin ovat vähentyneet vuosittain. Tällä hetkellä avustukset kohdennetaan ensisijaisesti hankkeisiin, joissa liikennöinti tiellä on tapahtuneen vaurioin takia kokonaan estynyt tai uhkaa estyä. Tällaisia hankkeita ovat ennen kaikkea siltojen ja suurien rumpujen korjaaminen. Tämän takia yhä useammat yksityisteiden tiekunnat hakevat perusparannusavustusta kunnalta, jolloin perusparannuksen kriteereitä ja avustusosuusprosenttia on syytä tarkastella uudelleen.

I-luokan teiden kunnossapitoavustusta on voitu korottaa kertoimella 1,2 mikäli joku seuraavista ehdoista on täytynyt: tiellä on huomattavaa läpiajoliikennettä, tien osakkaana on merkittävä teollisuus-/yritystoimintaa tai maatalan tilakeskus tai tien kautta kuljetaan yleisesti käytössä olevalla venevalkamalle. Näiden ehtojen tarkastelu on ollut hankalaa mm. yritysten ja maatilojen tien käytön osalta. Lisäksi niiden toiminnan laajuuden selvittäminen on ollut vaikeaa. Kyseistä korotusta ei ole otettu viime vuosina mukaan kunnossapidon avustuksiin, koska varattu avustussumma on ylittynyt jo ilman korotuksia.

Kunnossapitoavustukset ovat haettavissa 1.1-31.3 joka vuosi. Perusparannusavustuksia on voinut hakea pitkin vuotta.

Perusparannusten hakuajan muuttaminen samaan ajankohtaan kunnossapitoavustusten kanssa helpottaa hakemusten läpikäyntiä ja selkeyttää avustusten maksamista.

Esitykset kunnossapito- ja peruskorjausavustusten uusiksi maksuperusteiksi ovat seuraavat:

Kunnossapitoavustukset

Nurmeksen kaupunki avustaa vuosittain talousarviossa varatun määrärahan puitteissa yksityisteiden kunnossapitoa, kun tien vaikutuspiirissä on vähintään 1 pysyvä asukas ja tien pituus on vähintään 300 m. Pysyvällä asutuksella tarkoitetaan, että kiinteistö on ympärivuotisesti käytössä ja joka on väestötietojärjestelmään tallennettu asuinpaikka. Jatkossa Nurmeksen kaupungin alueella olevat yksityistiet jaetaan kahteen avustusluokkaan I ja II.

Avustusluokkaan I kuuluu virallisesti järjestäytynyt tiekunta, joka kokoontuu säännöllisesti vähintään neljän vuoden välein ja tie on ilmoitettu maanmittauslaitoksen yksityistierekisteriin ja Digiroadiin. Viimeisen tiekunnan kokouksen kokouspäivämäärä on ilmoitettava avustusta haettaessa.

Avustusluokkaan II kuuluvat tiet, joiden järjestäytyminen ei ole lähtökohtaisesti mahdollista ja tie on ns. pysyvän asutuksen tilakohtainen tie ja jonka pituus on vähintään 200 m. Kunnossapitoavustukset myönnetään avustusluokittain prosenttiperusteisesti edellisen vuoden tien kunnossapitoon kohdistuneista hyväksytyistä kustannuksista.

I-luokka

Avustusprosentti on 35 % edellisen vuoden hyväksytyistä kunnossapitomenoista.

II-luokka

Avustusprosentti on 20 % edellisen vuoden hyväksytyistä kunnossapitomenoista.

Perusparannusavustukset

Nurmeksen kaupunki avustaa vuosittain talousarviossa varatun määrärahan puitteissa niitä tiekuntia, jotka ovat jättäneet erillisen perusparannusavustushakemuksen ja jotka ovat saaneet ELY-keskuksen valtion avustusta perusparantamiseen siten, että avustus on puolet jäljelle jäävästä osuudesta toteutuneisiin kustannuksiin, kuitenkin enintään 20 prosenttia kokonaiskustannuksista. Perusparannusavustusta voidaan myöntää, kun tien pituus on vähintään 300 m ja tielle on perustettu tiekunta.

Perusparannushankkeita, joille yksityistie ei ole saanut valtion rahoitusta, avustetaan **30 %**:lla toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

Perusparannushankkeen, joihin yksityistie ei ole saanut valtion rahoitusta perusparannus voi käsittää:

- tien kuivatuksen parantamista, jolloin tielle tehdään tarvittavat uudet rummut ja parannetaan vanhoja ojia vesien johtamiseksi pois tieltä
- tien heikoimpien kohtien vahvistamista paremman kantavuuden saavuttamiseksi, yleensä geovahvisteilla, kuten suodatinkankailla ja lisäämällä karkeaa mursketta tien runkoon,
- massanvaihtoa, eli hienojakoinen tien rungossa oleva kerros poistetaan ja korvataan kalliomurskeella tai louheella.
- suunnittelua ja valvontaa ei avusteta

Perusparannusavustusta voi hakea 1.1.2026-31.3.2026

Avustusten hakeminen:

Kunnossapitoavustuksia haetaan pääasiassa sähköisen palvelun kautta.

Mikäli sähköinen haku ei jostain syystä onnistu, voi käyttää myös paperilomaketta, joka tulostetaan Nurmeksien kaupungin nettisivuilta (www.nurmes.fi/yksityistiet).

Kunnossapitoavustukset edellisen vuoden toteutuneisiin kunnossapitokustannuksiin sekä tehtäviin perusparannuksiin haetaan vuosittain 31.3. mennessä.

Yhteenveto muutoksista:

- I-luokan teiden avustuskorotus (kertoimella 1,2) jää pois
- Perusparannusavustuksen prosenttiosuuden muutos 67 %:sta 30 % :iin
- Kunnossapidon -ja perusparannusavustusten hakuaika on sama eli 1.1.-31.3 joka vuosi

Vs. tekninen johtaja:

Kaupunkirakennelautakunta päättää hyväksyä yksityistien kunnossapito- ja peruskorjausavustusten maksuperusteet esittelytekstin mukaisesti.

Kaupunkirakennelautakunta: